

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРЕЗЕНТАЦІЯ НА ТЕМУ: “ТЕОРІЇ СОЦІАЛЬНОГО КОНФЛІКТУ”

Підготував
студент 3 курсу 1 групи
Курей І.І.

СОЦІАЛЬНІ КОНФЛІКТИ

- Факти свідчать про те, що конфлікти грають в житті людей, народів і країн набагато більшу роль, ніж хотілося б самим людям: всі хочуть миру, але кожний прагне до нього по-своєму і внаслідок цього «по-своєму» виникає війна.
- Окремі вбивства або ціла битва, загрози, звернення до закону для впливу на противника, створення коаліцій для об'єднання зусиль в боротьбі - це усього лише деякі вияви соціальних конфліктів.
- У багатьох випадках крайніх виявів соціальних конфліктів їх результатом стає повне знищення противника.

ЕТАПИ ПРОТІКАННЯ СОЦІАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ

Аналіз конфліктів треба починати з елементарного, найпростішого рівня, з джерел виникнення конфліктних відносин. Традиційно він починається зі структури потреб, набір яких специфічний для кожної особистості і соціальної групи. Всі ці потреби можна поділити на п'ять основних типів:

- - фізичні потреби (їжа, матеріальне благополуччя і т.д.);
- - потреби в безпеці;
- - соціальні потреби (спілкування, контакти, взаємодія);
- - потреби в досягненні престижу, знань, поваги, визначеного рівня компетенції;
- - вищі потреби в самовираженні, самоствердженні.

Всі конфлікти можна класифікувати в залежності від зон розбіжностей таким чином.

- Особистий конфлікт.
- Міжособовий конфлікт.
- Міжгруповий конфлікт.
- Конфлікт приналежності.
- Конфлікт із зовнішньою середою.

Аналіз змісту і особливостей протікання соціального конфлікту доцільно провести по трьох основних стадіях:

- ⦿ предконфликтная ситуація;
- ⦿ безпосередньо конфлікт;
- ⦿ стадія вирішення конфлікту.

Дії, що складають інцидент, можуть бути різними. Їх можна розділити на дві групи, кожна з яких має в своїй основі специфічну поведінку людей.

- До першої групи відносяться дії суперників в конфлікті, що носить відкритий характер. (Словесні дебати, економічні санкції, фізичний вплив, політична боротьба і т.п.)
- До другої групи відносяться потайні дії суперників в конфлікті. Основним образом дії в прихованому внутрішньому конфлікті є рефлексивне управління.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТУ

Вирішення соціального конфлікту можливе лише при зміні конфліктної ситуації. Ця зміна може приймати різні форми. Але найбільш ефективною зміною конфліктної ситуації, що дозволяє погасити конфлікт, вважається усунення причин конфлікту.

Можливе також вирішення соціального конфлікту шляхом зміни вимог однієї з сторін: суперник йде на поступки і змінює цілі своєї поведінки в конфлікті.

ОСНОВНІ ПАРАМЕТРИ КОНФЛІКТУ

- ⦿ причини конфлікту;
- ⦿ гострота конфлікту;
- ⦿ тривалість конфлікту;
- ⦿ наслідки конфлікту.

Велике значення має заключна післяконфліктна стадія.

ПРИЧИНИ КОНФЛІКТУ

- ⦿ 1. Наявність протилежних орієнтацій.
- ⦿ 2. Ідеологічні причини.
- ⦿ 3. Причини конфлікту, що полягають в різних формах економічної і соціальної нерівності.
- ⦿ 4. Причини конфліктів, лежачі у відносинах між елементами соціальної структури.

ГОСТРОТА КОНФЛІКТУ

Коли кажуть про гострий соціальний конфлікт, то передусім, мають на увазі конфлікт з високою інтенсивністю соціальних зіткнень, внаслідок яких в короткий проміжок часу витрачається велика кількість психологічних і матеріальних ресурсів. Для гострого конфлікту характерні в основному відкриті зіткнення, які відбуваються настільки часто, що зливаються в єдине ціле.

ТРИВАЛІСТЬ КОНФЛІКТУ

Кожний індивід в своєму житті неминуче стикався з конфліктами різної тривалості. Це може бути коротка, що триває декілька хвилин сутичка (між двома індивідуумами), а може бути і протистояння різних груп, що триває протягом життя декількох поколінь (конфлікт між релігіями).

Дослідження конфліктних ситуацій показують, що тривалі, затяжні конфлікти небажані при будь-яких обставинах.

НАСЛІДКИ СОЦІАЛЬНОГО КОНФЛІКТУ

Наслідки соціального конфлікту вельми суперечливі. Конфлікти, з одного боку, руйнують соціальні структури, приводять до значних необґрунтованих витрат ресурсів, а з іншою - є тим механізмом, який сприяє розв'язанню багатьох проблем, гуртує групи і зрештою служить одним з способів досягнення соціальної справедливості. Подвійність оцінки людьми наслідків конфлікту привела до того, що соціологи, що займаються теорією конфліктів, або, як ще кажуть, конфліктологією, не пришли до загальної точки зору з приводу того, корисні або шкідливі конфлікти для суспільства.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ

Конфліктологія виробила ряд рекомендацій, проходження якими прискорює процес вирішення конфлікту:

- ⦿ під час переговорів пріоритет повинен віддаватися обговоренню змістовних питань;
- ⦿ сторони повинні прагнути до зняття психологічної і соціальної напруженості;
- ⦿ сторони повинні демонструвати взаємну повагу один до одного;
- ⦿ учасники переговорів повинні прагнути перетворити значну і приховану частину конфліктної ситуації у відкриту, гласно і доказово розкриваючи позиції один одного і свідомо створюючи атмосферу публічного рівноправного обміну думками;
- ⦿ всі учасники переговорів повинні виявляти схильність до компромісу.

ВИСНОВОК

Глибокі і складні процеси в сучасному українському суспільстві соціальна криза, трансформація соціальної структури, політичні і духовні зміни, соціальні конфлікти - відбуваються в суспільстві перехідного стану.

Сучасна криза українського суспільства є однією з самих глибоких і тривалих в нашій історії. Конфліктами охоплені всі сфери життя суспільства. Найбільш небезпечними є конфлікти в політичній сфері, особливо в сфері влади, соціально-економічних і міжнаціональних відносин.

Розуміння їх природи, причин виникнення і розвитку допоможе виробити правила поведінки і шляхи урегулювання.

Цілісність України як держави, стабільність в суспільстві набувають пріоритетне значення в способах регулювання конфліктів.

ДЯККУЮ ЗА УВАГУ!!!